

Votéu la candidatura nacionalista si voléu que Catalunya recobri la seva personalitat política, si voléu que les carreteres siguin tranzitables i les escoles siguin perfectes i tothom pugui educar-se en les Biblioteques populars.

ries necessitats culturals i materials de Catalunya; per a que camini, doncs, precisa que se li vagin donant continuament infusions vivificadores. Aqueixes infusions, com la sava dels arbres que cria la terra, li han de venir de sota. Les hi ha de donar el poble, tot el poble català, amb el seu apoi i el seu esperit. I una de les formes de donar-li, aqueixes infusions, és la de fixar-se bé amb les persones que es porten als llocs rectors o co-rectors, o sien els llocs de govern i fiscalització, del organisme mancomunitari.

Perquè—i no ens cansariem mai de repetir-ho—, en realitat tot depèn d'això: de la tria que fassi el cós, o l'ànima, o, millor encara, la raó—que és l'opinió—electoral. Sentada l'imprescindibilitat d'haver de fer l'obra, és imprescindible l'utilització d'obradors. En conseqüència: si treiem, si elegim obradors bons, l'obra, a la curta o a llarga, serà bona; si els elegim dolents, serà dolenta. Crec que això és més clar que l'aigua. Però ara vé a deduir lo que és important. En el primer cas, veurém, sensible o insensiblement, anar creixent, desenrotllar-se i consolidar-se la construcció: la construcció que significa, en lo cultural, obrir les ensenyances elementals o tècniques, les arts i les ciències a la penetració del poble; en lo econòmic, articular el crèdit de l'industria i del comerç per a que a la vegada, i ja en lo material, serveixi de base a l'obertura de camins, a l'utilitaria canalització dels rius, a l'implantació de nous serveis de comunicacions, al foment de la riquesa forestal, a l'estimulació del treball agrícola segons normes modernes, ... en fi, a tot un carril d'*etxéteres* que ens estalvia mitja hora de paraules; en síntesi, que anirà sortint a llum de realitat tot lo bó que Catalunya té en embrió, però gairebé ofegat dins del seu claustre maternal perquè els que no li han volgut bé durant el transcurs de quatre segles li posaren un cinturó clavetejat de males lleis polítiques que li ha anat estrenyent dolorosament el ventre. En el segon cas, en cambi, no sois no veurém desdoblarse en fruits d'esplèndid futur l'entrapa feconda de la patria, sinó que veurém, i també sensible o insensiblement, com s'anirà neulant, corrompent, destruint i anulant la poca cosa que de bó hi ha ja ara en fonament. I aleshores, quan pels nostres pecats de desatenció siga ben morta altre vegada l'esperança de resurrecció de Catalunya,

Acui com ahir som republicans federals i nacionalistes i al recomenar que junt amb el nostre nom es votin els d'aquells que representen un sentit del nacionalisme, no abdiquem de cap de les nostres conviccions solsament les deixem superar pasatjerament, per l'esclat d'un intens amor a Catalunya.

haurém d'enterrar per sempre i en la nostre consciència, ja que Poblet i Santes Creus, carners de tot un poble, no una grandesa que ha sigut, sinó la grandesa que hauriem pogut tenir. I havent la poguda tenir, el no tenir-la seria com un càstig de no haver-la merescuda. I ja, sobre la carcanada d'aquest poble que no mereixeria la grandesa, que és llibertat, ni la llibertat, que és la vida, sols l'inmanència fatal del Destí podria dictar l'última paraula, l'última sentència.

Veieu, doncs, si te importància, i tan poca que se n'hi dona per alguns catalans que tenen el criteri a l'altura dels talons de les sabates o l'esperit al nivell de la seva mala fe, l'existència i l'actuació de la Mancomunitat. I veieu, també, com ens hauria d'interessar la seva renovació ara i d'aquí endavant i sempre que les lleis ens criden a elecció dels homes que han d'administrar-la. Aquests homes, com compendreu, han de tenir per primera condició el que sentin amor per l'obra a que han de col·laborar, perquè, sinó, la seva feina seria destructiva; i aquest amor no mes poden sentir-lo els que tinguin embaumats de catalanitat tots els actes de la seva vida política, com és ara EN RAMON NOGUER I COMET, candidat dels republicans nacionalistes de Figueres. Catalanitat i res mes que catalanitat. Perquè no es tracta ara, en aquestes eleccions, d'anar a proclamar la República a Espanya, que tampoc vindria ni que fossin republicans tots els diputats que integren les quatre Diputacions catalanes, i molt menys si fossin republicans de la mena dels lerrouxistes d'aquest Empordà, que estan fent el *caldo gras* als de l'*Unión Monárquica*, escamot de fracassats, partida de picaplets carrinclons que, com que ningú els pot encarregar la defensa de cap assumpte net, maten el temps defensant totes les causes brutes i regressives contraries al nostre poble que els encarreguen des de Madrid els polítics aquells que, com us deia, no ens poden veure als catalans ni en pintura. I els hauriem de demostrar a tots plegats que els empordanesos, encars que a vegades cometem qualche bertranada—amb perdó sigui dit—, no hem arribat a beure'ns el seny per a que haguem de combregar amb rodes de molí del molí polític den Fournier ni del seu corneta d'ordres senyor Moragues, ni que sigui posant-nos com a espantall el «papu» de la Lluga.

I ara, companys, que ja esteu més o menys orientats respecte la significació i característica comarcal de la vinenta baralla electoral, tanco aquest modest si que ben intencionat sermó, recomenat vos que no feu el sonso i que vetlleu amb els ulls ben badats perquè'l sentiment catalaníssim d'aquesta comarca siga manifestat d'una manera ben clara i positiva, fent triomfar la candidatura d'

En Noguer i Comet

i la d'aquells altres que, a judici vostre, —i hem de suposar que tindreu judici— encarnin més bé aquell sentit de defensa de la Mancomunitat que us he indicat abans. Si això ho feu, Catalunya no ho premi, sinó, *os lo demande*.—He dit.

QUIQUET.

Lo que ha d'esser

Generalment el ciutadà, millor dit l'elector, s'interessa més per les lluites de diputats a Corts que no per les que han de significar el renovament de les diputacions provincials, que, en definitiva, vol dir renovament dels homes constituents de la Mancomunitat, avui per avui concreció claríssima de les aspiracions i volers de la nostra Catalunya.

I en això, l'elector, consti que fem excepció expressa d'aquell element neutre que sols s'interessa pel dur o pel bere-

nar, que, allavors, ja no és neutre, sinó *neula*,—incorreix en greu i imperdonable error. Dona massa importància a lo de fora, a lo extrany, a lo exòtic, i abandona, potser per inconsciència, potser per incapacitació, lo que d'aprop ens atany, per què és de tots, perquè és nostre, perquè és de casa.

Bé està que l'individu, que el ciutadà elector, en us del seu dret, exerciti el sufragi i es preocupi de les eleccions de diputats a Corts, d'on dimanen les lleis generals que després han de regir l'estat espanyol, aquest estat arcaic i caduc que no te escoles, ni industria, ni comerç, ni camins, ni carreteres. Però que es recordi, també, que per damunt de tot això impera un deure ineludible, un deure que és de redempció per la pàtria catalana. El de capacitar-se plenament de la transcendència que per a Catalunya tenen les eleccions que dintre poc van a celebrar-se, i el de la necessitat que te de seleccionar, d'entre els noms que li ofereixen, el que aportí major garantia de lliberalitat i honradesa política. Que en la tria i selecció dels homes, rau la grandesa de la Mancomunitat, i en la grandesa de la Mancomunitat, govern incipient de Catalunya, la de tota la pàtria catalana.

Per això nosaltres, els republicans nacionalistes, en donar el crit de batalla ho fem abrandats de la mes encoratjadora fe i perquè, en la lluita, els ulls fits en l'avenir, hi aportem un prestigi, un nom immaculat, d'honradesa personal i d'integritat nacionalista republicana. Aquest nom, ciutadà, és

En Noguer i Comet

Vóta'l i fes que triomfi.

VIOLANT.

La política de Catalunya i la política de Madrid

La vinenta lluita electoral per a diputats de la Mancomunitat es presenta aquesta vegada, en el nostre districte, de manera que resulten ben marcats els dos camps: d'un costat podrem votar en una sola candidatura, als tres candidats que representen la realitat constructiva, la feina de foment i de cultura que ha emprés la Mancomunitat, alhora que el sentiment de dignitat catalana; de l'altre costat els que tenen aficions a les coses de Madrid, podran votar en una sola candidatura, passant per damunt de falses etiquetes que ja no enganyen a ningú, als enemics de la naixenta organització del poble català, als defensors de la política centralista.

Les necessitats de la lluita han obligat als enemics de Catalunya a presentar-se ja ben units front a front de l'obra constructora del poble català. Les últimes propagandes de la *Unión Monárquica* ajudada per uns nomenats republicans devots den Fournier, son en el sentit de que els ajuntaments no paguin el contingent a la Mancomunitat. Es voldria crear un conflicte que convidés, als que a Madrid odien les coses de Catalunya, a disoldre aquest organisme que'ns fa escoles, Biblioteques, telefons i camins.

L'obra de la Mancomunitat, malgrat els pocs mitjans de que disposa aquesta organització, es odiada per els servidors del centralisme, perquè la Mancomunitat ens posa davant dels ulls la comparació de lo que es l'Espanya unitaria mal administrada i lo que pot arribar a ser la Catalunya lliure governada per els catalans.

Es tant palpable ja avui la diferència, que els servidors del caciquisme madrileny fan tots els possibles per a impedir que la Mancomunitat fassi la seva obra.

Tots els republicans federals de cor, votant la candidatura nacionalista, que afermará i enrobustirá la Mancomunitat de Catalunya, principi de constitució federal dintre el regim unitari d'Espanya.

Els que avui s'uneixen en lluita electoral, en la Comarca, temps enrera ja estaven units dintre la Corporació Municipal de Figueres oposant-se a la Biblioteca que avui es construeix, als telefons que funcionen, a tot el que era obra creadora de casa nostra que deixa en ridícul a l'Estat central.

L'Estat espanyol tot s'ho malgasta al Marroc, en coses de guerra, en noves esquadres, en mantenir gent que no administra, no estudia ni treballa, i no's poden arreglar carreteres ni fer escoles noves.

Lo únic que poden fer els centralistes es posar dificultats, entrebancar amb expedients.

Això, aquesta Espanya es la que defensen els monarquics i els seus lacaios els republicans dissidents de sempre aquells que ja celebraven la derrota den Pi Margall, que tracten de *querido amigo* al Fournier, al Rius, dels quals ja sabem que no poden pas enganyar a ningú...

La lluita és aquesta: la compra-venda de consciències, els compromisos amb gent d'*influencia*, els baixos interesos particulars, tots els egoismes i corrupcions que juguen dintre la política caciquista, enfront l'obra creadora d'una Catalunya amb mitjans de vida i de cultura governada per els catalans.

El perquè n' volen

Encara hi ha qui es pregunta el perquè, l'*Unión Monárquica* en les seves dues manifestacions de maurins i lerrouxeros te tan d'interés a tenir algun diputat provincial.

Doncs es sonzillament per a tirar a terra la Mancomunitat de Catalunya. El seu embordeiment, la seva falsificació esdevindria desseguida que'n tinguessin les riendes, aquells que combaten la ciutadania de Catalunya tot diguent-se defensors de l'autonomia municipal alhora que treballen per a imposar arreu alcaldes de R. O.

La Mancomunitat de Catalunya que amb la seva honrada actuació posa de manifest les vergonyoses disbauxes del regim centralista, és la deria de les colles polítiques madrilenyes que s'aguanten per els emplejats que com els de les perdudes colonies, venen aquí a Catalunya a apedaçar-se, si a l'ase li mancaés la grepia tira còsses, i es per evitar aquestes còsses que les colles d'allà dalt ens aboquen an aquests estranys a l'ànima catalana per a treurens l'agre de continuar laborant per el progrés moral i material de Catalunya.

Però nosaltres quan es tracte de l'ànima nostra som mes tosuts que un arri-gonés.

En aquets moments sobretot, votar la candidatura monárquica-lerrouxera es ademes de trair Catalunya ajudar a l'obra corruptora del govern i contribuir a l'afeblement de la força moral necessaria per a endegar serenament les ansies d'una nova organització social.